**Caietele „Tristan Tzara”**

*(Grigore Constantinescu – 19 ianuarie 2011)*

Asemenea unui bilanț al activității reunite de-a lungul unui an oferta Fundației pentru cultură și literatură „Tristan Tzara”, cuprinde materiale editate în anul 2010. Este vorba de două volume apărute sun titlul generic Caietele Tristan Tzara, publicație internațională pentru studiul Avangardelor contemporane, concepută și realizată de președintele fundației, Vasile Robciuc. În tradiția tipăriturilor lansate de Fundație, textele sunt traduse în limbi de mare circulație, reunind colaborări de pretutindeni, aparținând lumii culturale de azi. Volumele, totalizând aproape 1200 de pagini (Editura Babel din Bacău) cuprind o problematică multiplă, reunită în sfera ideatică a avangardei. Menționăm, într-un succint panoramic, comentarii asupra Manifestărilor DADA, Etapa românească a curentului, Suprarealismul, Semnul Avangardelor contemporane. Acestor materiale le succede o valoroasă secțiune, în Capitolul X, cu traduceri în română din opera lui Tristan Tzara ca și, în partea secundă a Capitolul, tălmăciri în franceză a unor pagini românești de avangardă (autori Urmuz, Ion Horea, Geo Bogza, Romulus Vulpescu). Un cuprins demn de interes, reunește semnături importante privindecourile Avangardei în actualitate. Firește, ca lector, am reținut cu o atenție deosebită studii din secțiunea XII, Avangarda și universul sonor. Sunt publicate aici considerații diverse, deosebit de interesante pentru cei care apreciază că un astfel de domeniu trebuie deschis dezbaterii. Șerban Dimitrie Soreanu consideră Avangarda în favoarea unei noi Renașteri, Dan Dediu semnează două materiale, O scurtă istorie a Muzicii noi românești și, un articol surprinzător ca luare de atitudine, sub titlul „Ligeti is dead! !” Tot un discurs despre avangardele muzicii aparține regretatului compozitor Dan Voiculescu, alături de un articol al Anei Maria Avram despre Aventura muzicii experimentale. Aceeași autoare, împreună cu Iancu Dumitrescu, Cornelia Fales, Tristan Murail, este solicitată să răspundă într-un interviu moderat de Joshua Fineberg despre Analize, femomenologie și etnomuzicologie, în muzica spectrală (Congresul Internațional de Muzică spectrală de la Istambul). Portretul lui Miriam Marbe, intitulat Între Arhaism și Aleatorism este desenat de Valentina Dediu, iar compozitorul Ulpiu Vlad vorbește despre propria sa muzică, pornind de la anumite trăsături specifice folclorului muzical, într-o creație componistică pe care o valorizează critic și Viorel Cosma, în câteva comentarii adiționale. Selecția acestei secțiuni de muzică reține astfel câteva dintre contribuțiile mai semnificative, la care s-ar mai putea adăuga articole de dimensiuni varii, cu semnătura lui Adrian Pop ( Non a la musique MC Donald, Grigore Constantinescu (L’Opera, un genre aves passé, présent et avenir), Doina Rotaru (At The begining of a new Milenium), Gheorghe Firca ( L’art sonore et la poétique de l’avant garde), în fiecare existând un punct de interes inclus în diversitatea opțiunilor. Ampla desfășurare a acestor Caiete interesează și prin ceea ce ar trebui să existe ca emanație în publicistica altor societăți culturale, răspândind astfel idei contemporane pretutindeni în lume, cu semnale românești notabile. Faptul că muzica are locul ei, depășind cutuma de a fi considerată o „Cenușereasă” în paisajul cultural este un merit incontestabil al editorului. Se știe, Vasile Robciuc a fost primul, ca inițiator al propunerilor adresate compozitorilor, pentru a se scrie muzică pe textele lui Tristan Tzara, ceea ce s-a soldat cu o „recoltă” sonoră mereu mai bogată, în ultimul deceniu. În Caietele despre care vorbim, esteticianul Ștefan Angi deschide drumul spre o nouă creație muzicală, opera dadaistă pe textul lui Tristan Tzara A doua aventură celestă a domnului Antipirină, cu muzică de compozitorul clujean Ionică Pop. **Caietele 2010** reprezintă un stimul pentru circulația ideilor asupra avangardei, noțiune orientativă de permanentă plasare în contemporaneitate a valorilor culturale.